

Publicerat 1 april 2006 01:30

FOTO: DAVID MAGNUSSON

Anna Karlsson i sin ljudinstallation Hemma hos under utställningen Hör upp stockholmare, där konstfackselever fått fylla Gallerian med ljudkonst.

Gallerian blir ljudlaboratorium

Gallerian låter som aldrig förr. Det fnittrar, tjuter, kvittrar och snackas överallt, nu när Konstfackstudenter gjort om hela köpcentret till ett ljudlaboratorium. Tystast är nog Kungen.

Anna Karlssons installation Hemma hos ser mest ut som en gammeldags lampa, men där bollfransen är ersatt av en högtalare. Utanför hörs ingenting, men under skärmen skapas ett avskilt rum. Men inte ens där är man ensam, trots att de övriga stolarna kring bordet är tomma. Först tickar det bara irriterande, men sedan hör man tydligt att en dörr öppnas och att någon går med distinkta steg. – Det är Kungen, eller i alla fall så som jag föreställer mig att det låter när Kungen går runt hemma alldeles ensam.

Men du har skapat tre ljudslingsor, där Kungen får sällskap av en farmor och en ung tjej. Låter det så olika menar du?

– Ja, det tror jag. I farmorsslingan knarrar det och hemma hos tjejen är alla ljud dova, du vet, så där som det låter i en liten lägenhet. Medan Kungens ljud kräver stor akustik.

Men Anna Karlsson tänker sig också en mer praktisk användning av sin ljudinstallation. Hon menar att den exempelvis kan användas i en krogmiljö, för att skapa enskilda rum i ett större sammanhang.

Sophia Andersson vill i stället att hennes ljud ska skapa kommunikation mellan människor. Installationen Ses på berget liknar mest en böljande plastsoffa, som snart fylls med trötta shoppare som behöver en stunds vila. Till en början sitter de tysta, med tom blick, men när bänken plötsligt börjar låta och vibrera tvingas bänknötarna till samtala.

– Plötsligt skrattade det bakom min rygg och sedan var det någon som sa "Hej, hej, behöver du hjälp?" Det är klart man undrar, säger Teemu Siikarla. Stadens ljudbild har med åren blivit allt mer komplex och det

→ Lyssna

- 🔊 [Hemma hos Kungen >](#)
- 🔊 [Hemma hos farmor >](#)
- 🔊 [Hemma hos Emma >](#)

→ Fakta

Utställningen Hör upp stockholmare visas i Gallerian t o m 9 april.

16 ljudinstallationer och ljudkonstverk har skapats av studenter på Konstfack.

I dag arrangeras livekonserter, klockan 13.00 och 15.00, där ljudkonstnären och tonsättaren Staffan Mossenmark skapar musik av cityljuden.

piper och dånar överallt. Är det inte då att provocera invånarna genom en utställning där ni faktiskt tillsätter ännu fler ljud?
– Jag hoppas att det här projektet kan fungera som en väckarklocka som leder till att människor faktiskt börjar fundera på vad det är vi hör. Inte förrän du blir medveten om ett fenomen, kan du vara med och förändra det, säger Sophia Andersson.

Utställningen Hör upp stockholmare består av 16 ljudinstallationer och är enligt projektledaren Björn Hellström den största i sitt slag i Sverige. Och den visar att ljud inte längre går att definiera som musik eller buller. I stället används ljud inom exempelvis konst och arkitektur för att ge ett mervärde eller som en bärande del av verket.
Men musik har också länge använts för att påverka människor. Muzak var ett begrepp som inrättades i USA på 1920-talet. Det handlade om ljud som exempelvis kunde få folk att handla mer. Fenomenet spred sig snabbt över världen och i dag nyttjar de flesta klädbutiker ljud för att öka välbefinnandet hos sina kunder och förhoppningsvis få dem att också öppna plånboken.

Inte riktigt lika inställsam är Maria Hörtins ljudkonstverk Angels and agony. Detta konstverk syns inte alls, vilket förstås är ett krav, när det består av röster som kommenterar de förbipasserande. "Du är snygg i dag", leder till många vända huvuden och letande blickar. Men när den lilla flirten följs av "Vem tror du att du är?" blir det plötsligt inte lika kul längre.
– Jag vill inte reta upp någon, bara påminna om att du är här precis nu och att det gör oss sårbara. Det verkar fungera, säger Maria Hörtin.

ERICA TREIJS
Kultur
erica.treijs@svd.se
08 - 13 59 43

Artikelns webbadress: http://www.svd.se/dynamiskt/kultur/did_12262582.asp
Allt material på SvD.se skyddas av lagen om upphovsrätt.